

Edini slovenski dnevnik
v Zedinjenih državah.
Velja za vse leto... \$3.00
Ima 10.000 naročnikov.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki!

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 248. — ŠTEV. 248.

NEW YORK, THURSDAY, OCTOBER 21, 1915. — ČETRETEK, 21. OKTOBRA, 1915.

VOLUME XXIII. — LETNIK XXIII.

ZAVEZNIKA STA POSLALA 20,000 MOŽ PROTI ČRNIGORI.

SRBI PRAVIJO, DA BOLGARI ŠE NISO ZAVZELI VTRANJE.

VEČINA SRBSKIH BANK SE JE PRESELILA V PRIZREN.

ZAVEZNIKI NE BODO ZAČELI PREJ PRODIRATI, DOKLER NE BODO IMELI V SOLUNU ZADOSTNE MNOŽINE VOJAŠTVA. — BOLGARI SO ZAVZELI SULTAN TEPE. — BOJI PRI ŠABCU. — MIR NA GALIPOLISU. — BOLGARSKE ČETE SO ZAVZELE PO HUDIH BOJIH ŠTIP. — ZNAČILNA IZZAVA ANGLEŠKEGA VOJAŠKEGA STROKOVNJAKA. — BRAT GRŠKEGA KRALJA. — RUSKA VLADA OCITA BOLGARSKEMU KRALJU IZDAJSTVO. — SRBI OBKOJENI?

POROČILA ZAVEZNIKOV.

Srbski odpor.

London, Anglija, 20. oktobra. Srbsko poslanstvo je dobito danes iz Niša brzjavko, da se Srbi na celi črti zelo hrabro borijo in zadržujejo sovražnika. Res je, da so se morali ne nekaterih mestih umakniti, toda to se je skoraj moralno zgoditi, ker bi izgubili prenike smrtnih. Če bo mogoče, se bodo več ljudi, če bi se ustavljal. Do sedaj nista niti Avstrija in Nemčija, niti Bolgarska preveč napredovala.

Bolgari so sporočali, da so zavzeli Vtranje in del vojašnike proge med Solunom in Nišem; toda to ni resnica. Vojašnica proga je še vedno v naših rokah.

Zavezniki še niso v Strunnici.

Pariz, Francija, 20. oktobra. — Tukajšnja Havas-agentura je dobita od svojega posebnega poročevalca iz Soluna sledič brzjavko:

NEMŠKO - AVSTRIJSKO - BOLGARSKA POROČILA.

2000 jetnikov.

Berlin, Nemčija, 20. oktobra. — Vrhovno vodstvo nemške armade je izdalo danes slediče poročilo:

Avstrijsko-ogrške čete prodira-

jo proti Šabemu. V okolici Ripanja se vrše izvanredno vroči boji.

Južno od Boževca se je začel sovražnik umikati.

Bolgarske čete so zasedle Sultan Tepe, jugovzhodno od Egri Palanke; pri Kumanovem so vjele 2000 mož in zaplenile 12 topov.

Zavzetje Sultan Tepe.

Berlin, Nemčija, 20. oktobra. — Danes je bilo tukaj slediče uradno razglasljeno:

Bolgarske armade, ki prodirajo v Šrbijo, so si skoraj na vseh točkah priborile veliko lepih uspehov. V dolini reke Timok so za-

In zadnje dni, ki so najtemnejši, kar jih pomni slovanski svet, je Ferdinand uničil svojo deželo in izkazal Nemčiji neprečenljivo zaslugo. Njemu ni nič za državo in na narod, njemu je samo za prijateljstvo Nemčije.

Izjava vojaškega strokovnjaka.

Amsterdam, Nizozemska, 20. oktobra. — Iz Londona poročajo, da je neki angleški list priobabil izjavjo vojaškega strokovnjaka. Pisec na dolgo in široku razpravlja o sedanjem položaju in končno svoj zanimiv članek tako:

Večkrat smo bili že v pasti, toda zdi se mi, da nismo bili še nikdar v takih pasti kot smo danes.

Sedaj smo izpredieli, da naši državniki niso kos svojemu odgovornemu delu, da naša armada ne more nicesar doseči. Če ne bo drugače, bomo morali strmoglaviti streskov. Bavarska je raditev sklenila, da zgradi prekop na svoje stroške.

Armada generala Mackensena.

Berlin, Nemčija, 20. oktobra. — Ko je padel Belgrad, je reklo nemški general Mackensen nemučničnikarskemu poročevalcu med drugim tudi slediče:

Mesto je bilo silno močno utrjeno. Pomisliti je treba, da smo prišli preko Save, brez mostov in smo zavzeli mesto po dvanaesturnem obleganju. To je junaštvo, ki mu ga ni para. Srbi so se izvanredno hrabro borili, toda naši predmeti so slednji niso mogli več u-

stavljati.

Srbi obkoljeni.

Berlin, Nemčija, 20. oktobra. — Iz velikega nemškega generalnega štaba poročajo:

Avstrijske čete so začele napadati Šabac. Če se jim posreči zavzeti to mesto, bo pretile srbski armadi velika nevarnost. Sedaj naj pokazejo srbski generali kaj znajo. Še par dni bo mogoče minilo, pa se bo vse srbska armada nahajala v pasti, iz katere ne bo nobenega izhoda. Srbija naravnost blazno postopa, ker se zoperstavlja tolikim in tako močnim armadam. Posledica vsega tega bo, da bo dežela uničena, in da bo prebivalstvo lakote pomrlo.

General, ki povejajo zavezniškim četam na Galipolu, je sporočil,

da se zadnjih osem dni ni na polotoku nicesar posebnega pripetilo.

Nekateri pravijo, da bi bilo za grič štv. 60 so se vršili manjši topovi, kateri so imeli nobenega

Rusija bo storile vse, kar je v njeni moći.

Nekateri pravijo, da bi bilo za grič štv. 60 so se vršili manjši topovi, kateri so imeli nobenega

GLAS NARODA

(Slovenic Daily.)

Owned and published by the

Slovenic Publishing Co.

(a corporation.)

FRANK SAKSER, President.

LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and
addresses of above officers:

22 Cortlandt Street, Borough of Man-

hattan, New York City, N. Y.

Each year we pay to Ameriko in

Canada \$3.00

per letter 1.50

per letter to New York 4.00

per letter to New York 2.00

Europe or Asia 4.50

per letter 2.50

" " " 1.70

" " " 1.70

" " " 1.70

" " " 1.70

" " " 1.70

" " " 1.70

" " " 1.70

" " " 1.70

" " " 1.70

" " " 1.70

" " " 1.70

" " " 1.70

" " " 1.70

" " " 1.70

" " " 1.70

" " " 1.70

" " " 1.70

" " " 1.70

" " " 1.70

" " " 1.70

" " " 1.70

" " " 1.70

" " " 1.70

" " " 1.70

" " " 1.70

" " " 1.70

" " " 1.70

" " " 1.70

" " " 1.70

" " " 1.70

" " " 1.70

" " " 1.70

" " " 1.70

" " " 1.70

" " " 1.70

" " " 1.70

" " " 1.70

" " " 1.70

" " " 1.70

" " " 1.70

" " " 1.70

" " " 1.70

" " " 1.70

" " " 1.70

" " " 1.70

" " " 1.70

" " " 1.70

" " " 1.70

" " " 1.70

" " " 1.70

" " " 1.70

" " " 1.70

" " " 1.70

" " " 1.70

" " " 1.70

" " " 1.70

" " " 1.70

" " " 1.70

" " " 1.70

" " " 1.70

" " " 1.70

" " " 1.70

" " " 1.70

" " " 1.70

" " " 1.70

" " " 1.70

" " " 1.70

Če narodi ne bodo prišli do spoznanja, bodo še veliko več preprečili pred militarizmom kot so dosedaj.

Dokler se ljudje ne bodo iznenabili cesarjev, kraljev, kapitalistov in drugih, ki izsesavajo ubogo ljudstvo, bo še vedno slabno na svetu.

Ko se bo svet takih ljudi iznenabil, bude rešen!

Dopis.

Pittsburgh, Pa. — Iz naše tujkajšnje naselbine se v poslednjem času skoraj ničesar več ne sliši. Naši rojaki širom Amerike pravljivajo mislio, da se je naselbina izpraznila, ali pa da smo postali tako neodvisni, da ne maramo ničesar več poročati širši slovenski javnosti. Sicer nismo imeli ničesar važnega tu pri nas, izvzemši konvencijo S. N. P. J., ki je bila v pešah in balatu, vem takoj, s kom imam opraviti, ako pa je oblecen "po nemško". Sloveka lažje prevara. A tudi domačini Malorusi se nosijo tukaj drugače kot onstran meje. Na avstrijskem Podolju se oblačijo v belo platno in v belo kožnino, samo kučne imajo črne, tu se nosijo bolj črno skoraj bolj po evropsku. Dalje so tukaj na prvi pogled kmetje manj servilni in bolj samostojni. Onstran meje se klanja kmet do tal vsakemu, kdor nik, on, oblecen v belo "poletnanko"; tu so stali pri cesti ali me srečevali, vračajo se s polja, zrlj radičevno in mene, a nobeden ni snel klobuka z glave. V Bišču in skoraj nobenega rokodelca, čevljarija, krojača ali kaj podobnega; tu pa so mi rekli, da je rokodelec do 135. Svede bodo to najbrže samo Judje, a bolje je, da je Jud krojač ali čevljari, kakor pa da prodaja kmetom žganje, katero kuha grščak.

Zvanjec je staro in zgodovinsko mesto. Kralj Vladislav Jagie lo je podaril leta 1431. ta kraj vitezu Švikiu z Lecinom. Takrat je bil Zvanjec še mala vas. Pozneje ga je podelovala mogočna podolska rodbina Šrocčikov s Šročko, ki je že davno izumrla. Poslednja Šrocčka s Šročko, grofica Ana, je podarila Zvanjec za doto siceradskemu vojvodu Aleksandru Koniecpolskemu. Valentijn Kalinovski, general podolskih zemlja, je sčadal prvo trdnjava za obrambo proti Moldavi in Valahom. Barbara Koniecpolska, sestra Valentina, je podarila kmalu potem Zvanjec za doto Janezu Lanekoronskemu, podolskemu zastavonosi. Potem je vladal tu njihov sin Stanislav, vojvoda ruski, in Zvanjec je postal takrat slaven v zgodovini. Veliki poljski junak Chodkiewicz, "rešitelj domovine", je tu naredil most čez Dnijester, ko je šel nad Turke proti Hotimu. Pri tej priliki so Poljaki kljub prepovedi generala mesta popolnoma oropali. Tudi kralj Vladislav je šel tu čez reko na Turka in ko se je po slavnih bitvih poljska vojska vrnila, se je tu odpočila in pokopal svojega sivega generala Chodkiewicza. Po končani vojni je hotel Stanislav Lanekoronski zopet povzdigniti mesto in mu je pridobil od kralja veliko predpravje. Dal mu je magdeburško meščansko pravo na vsakemu priliku pristopiti, smo sklenili obdržavati v nedeljo dne 31. oktobra popoldne ob 2. uri javno sejo, h kateri so povabljeni člani in pa oni, kateri želijo presesti, da bi bodo udeležili. Upamo, da nas bode tudi naše slovensko in hrvatsko občinstvo v velikem številu obiskalo. — Anton Zbašnik.

Zvanjec.

Nedaleč od avstrijske meje leži trg Zvanjec, skozi katerega sem moral peljati. Zvanjec lepo leži na skalnatem bregu Dnjestra, kjer se izliva vanj reka Zvanjec, in šteje do 4000 prebivalcev, med njimi 500 Judov, 1500 pravoslavljenih, ostali pa katoličani. V mestu je pravoslavna in katoliška cerkev, židovska sinagoga in štiri božnice. V Zvanjecu nova burja na Podolju. V jeseni leta 1672. se je odpravil sultani Mohamed IV. proti Kamjenecu in je šel pri Zvanjecu čez Dnijester. Poljska posadka se mu je udala brez strele in Mohamed je s posadko jančarjev, 300 konjenikov in 150 izbranih pešcev pod vodstvom kajmakama zasedel grad. Leto potem je Janez Sobieski premagal Turke pri Hotimu in pri tej priliki je bil Zvanjec zopet popolnoma razdejan. Po zmagi je hotel Sobieski v Varšavi po kraljevo krono in šele 1684. se je vrnjal pod Zvanjec, da

bi si osvojil Moldavo, in je več narediti most za Zvanjecem. Poenotuje se so v Zvanjem naseljenci Armeni, ki so razvili živilno trgovino in obrt. Toda sreča ni trajala dolgo. Za časa barske konfederacije je bilo mesto spet popolnoma uničeno. L. 1769. so napadli Zvanjec Turki, uničili popolnoma mesto in okolico ter počeli nad 1000 prebivalcev. Sele prihod ruske vojske jih je prisilil, da se umakneta. L. 1770. je razsajal v Zvanjem kuga. L. 1775. nam opisuje neki odlok poljskega "sejma" položaj Zvanjca takole: Mesto Mateja Lanekoronskega vojvode braclavskega, dedno, "hostilitate" vojsk od vojnega napada do tal z ognjem uničeno, nekdaj z gradom obdan, v prebivalcev etočto, je zdaj samo "ruševa", ki kaže podobno žalostno situacijo. Hoteč "subvenisse" v likem propadu, obenem pa počasni magati mestu z "attinenecijami", da bi se razpršeni prebivalci lažje mogli zbrati in mesto "ex ruderibus edificovati" in "comercio" povzdigniti "ad pristimum statum", ga oprostimo od vseh "publičnih" davkov dvanajst let, ab anno 1769. inclusivo.

Jaz nisem imel časa ogledati si Zvanjca; mudilo se mi je naprej, da bi prišel se pred večerom v belo "poletnanko"; tu so stali pri cesti ali me srečevali, vračajo se s polja, zrlj radičevno in mene, a nobeden ni snel klobuka z glave. V Bišču in skoraj nobenega rokodelca, čevljarija, krojača ali kaj podobnega; tu pa so mi rekli, da je rokodelec do 135. Svede bodo to najbrže samo Judje, a bolje je, da je Jud krojač ali čevljari, kakor pa da prodaja kmetom žganje, katero kuha grščak.

Zvanjec je staro in zgodovinsko mesto. Kralj Vladislav Jagie lo je podaril leta 1431. ta kraj vitezu Švikiu z Lecinom. Takrat je bil Zvanjec še mala vas. Pozneje ga je podelovala mogočna podolska rodbina Šrocčikov s Šročko, ki je že davno izumrla. Poslednja Šrocčka s Šročko, grofica Ana, je podarila Zvanjec za doto siceradskemu vojvodu Aleksandru Koniecpolskemu. Valentijn Kalinovski, general podolskih zemlja, je sčadal prvo trdnjava za obrambo proti Moldavi in Valahom. Barbara Koniecpolska, sestra Valentina, je podarila kmalu potem Zvanjec za doto Janezu Lanekoronskemu, podolskemu zastavonosi. Potem je vladal tu njihov sin Stanislav, vojvoda ruski, in Zvanjec je postal takrat slaven v zgodovini. Veliki poljski junak Chodkiewicz, "rešitelj domovine", je tu naredil most čez Dnijester, ko je šel nad Turke proti Hotimu. Pri tej priliki so Poljaki kljub prepovedi generala mesta popolnoma oropali. Tudi kralj Vladislav je šel tu čez reko na Turka in ko se je po slavnih bitvih poljska vojska vrnila, se je tu odpočila in pokopal svojega sivega generala Chodkiewicza. Po končani vojni je hotel Stanislav Lanekoronski zopet povzdigniti mesto in mu je pridobil od kralja veliko predpravje. Dal mu je magdeburško meščansko pravo na vsakemu priliku pristopiti, smo sklenili obdržavati v nedeljo dne 31. oktobra popoldne ob 2. uri javno sejo, h kateri so povabljeni člani in pa oni, kateri želijo presesti, da bi bodo udeležili. Upamo, da nas bode tudi naše slovensko in hrvatsko občinstvo v velikem številu obiskalo. — Anton Zbašnik.

V Nemčiji so se že pojavili ljudje, ki so odločno proti oboroževanju. Amerika bi morala skrbeti, da zavrlja splošen mir. Cimbolj bodo države oborožene, toliko večja možnost bo za nadaljnjo vojno.

V Nemčiji so se že pojavili ljudje, ki so odločno proti oboroževanju. Cesar jih čisto lahko zaveže jezik s tem, da jim pokaže na Združene države, če, že Amerika oborožuje, ko ji vendar ne preti nobena nevarnost, zakaj bi mi ne pomognili armade in mornarice, ko smo vendar okoliško obdanji od samih sovražnikov.

Tam — bo rekel cesar — živi najbolj svoboden narod na svetu. Saj veste, da so se Združene države že dolgo časa poskušale prebiti brez militarizma, sedaj so pa izprezide, da so brez pomena, če niso dovolj močne na kopnem in na morju.

Toda to še ni vse. Ob koncu te stranske vojne se bo moralno odločiti, če bodo narodi še prenašali težko bremo vojn, ali se bodo lepo v miru razvijali.

Ce človek še naprej premisljuje, pride do drugih vprašanj: Kakšno ulogo bodo igrali v prihodnjih vojnah podmorski čolni, kakšno artillerija, kakšno zrakoplovstvo?

Orožje, ki so ga rabili dosedaj, ne bo več vredno, treba bo novega. Takih vprašanj ni ne konča ne kraja; čimborj kdo razmišlja o vojni, toliko manj je na čistem.

Vsega tega pa nam v Ameriki ni petreba. Ali so mogočo gospodje v Washingtonu postali tako otročji, da misljijo, da bo Nemčija po vojni napadla Združene države? Ali misljijo, da zamore kdo militarni objeti, ne da bi se načel njegovega duha?

Če narodi ne bodo prišli do spoznanja, bodo še veliko več preprečili pred militarizmom kot so dosedaj.

Dokler se ljudje ne bodo iznenabili cesarjev, kraljev, kapitalistov in drugih, ki izsesavajo ubogo ljudstvo, bo še vedno slabno na svetu.

Ko se bo svet takih ljudi iznenabil, bude rešen!

bi si osvojil Moldavo, in je več narediti most za Zvanjem. Poenotuje se so v Zvanjem naseljenci Armeni, ki so razvili živilno trgovino in obrt. Toda sreča ni trajala dolgo. Za časa barske konfederacije je bilo mesto spet popolnoma uničeno. L. 1769. so napadli Zvanjec Turki, uničili popolnoma mesto in okolico ter počeli nad 1000 prebivalcev. Sele prihod ruske vojske jih je prisilil, da se umakneta. L. 1770. je razsajal v Zvanjem kuga. L. 1775. nam opisuje neki odlok poljskega "sejma" položaj Zvanjca takole: Mesto Mateja Lanekoronskega vojvode braclavskega, dedno, "hostilitate" vojsk od vojnega napada do tal z ognjem uničeno, nekdaj z gradom obdan, v prebivalcev etočto, je zdaj samo "ruševa", ki kaže podobno žalostno situacijo. Hoteč "subvenisse" v likem propadu, obenem pa počasni magati mestu z "attinenecijami", da bi se razpršeni prebivalci lažje mogli zbrati in mesto "ex ruderibus edificovati" in "comercio" povzdigniti "ad pristimum statum", ga oprostimo od vseh "publičnih" davkov dvanajst let, ab anno 1769. inclusivo.

Jaz nisem imel časa ogledati si Zvanjca; mudilo se mi je naprej, da bi prišel se pred večerom v belo "poletnanko"; tu so stali pri cesti ali me srečevali, vra

Glas iz dežele svobode.

Napisal dr. Bogomil Vošnjak, član Jugoslovanskega odbora.

(Nadaljevanje.)

Oni pravijo, da mali narodi nimajo pravice do obstanka. V včenih Nemčije niso samo Slovenci mal narod, nego tudi Jugoslovani, Švicarji, Belgijanci, Holandezi. Heidellerski profesor zgodovinar Onek je imenoval male narode parazite človeške družbe. Proč z njih neodvisnostjo. Samo silni ima pravico, da živi in se razvija. Ubije male, slabe, po svobodi in neodvisnosti hrepeneče. Oni nimajo pravice, ker so prestabi. Proti njim je vse dovoljeno, ker so oni protivni nasilju reakciji prusovstva.

In vsememštvu je postal mogočen činitelj prve, najsilnejše države sveta. Pruski militarizem, polabski junkarji, porenski kapitalisti so se zvezali v krepko zvezo, da izpremenijo Nemčijo v vsemensko cesarstvo, kjer bodo Slovani služe in heloti. V tem svetovnem cesarstvu bodo samo Nemci izvrševali politične pravice, samo oni bodo mogli služiti v vojski in mornarici, samo oni bodo mogli biti lastniki zemlje.

Vsememštvu je tiraniziralo ves nemški narod in mu vsilielo svoj namek kot edino izvlečen. Kdo je v Nemčiji najsilnejši? V njej nima javno mnenje nikake veljave, je brez upliva. Demokracijo zamejuje kot nekaj zastarelega, kar ne spada več v našo dobo. Aristokracija, plemenita in kapitalist naj bodo gospodarji v državi. Vsi drugi naj bodo slabii in naj bodo prisiljeni biti poslušni. Političnih in narodnih slobodščin vsememštvu ne pozna. To je notokačja, absolutizem, družabni red, v kateri ima korporal več upliva kot svobodomiselen vsečilnični profesor.

In to skoz in skoz reakcijomarno okorelo vsememštvu je imelo svoje prigrajanje v horbi za vladu sveta. Ti so Židi, Rus Gorbor je konstiriral že leta 1898, da ves židovski element dela v prospeh vsememštva. In dunajska židovska "Presse" je že pisala leta 1866: — "Ako nas Nemčija podpira, dali ji bom v dar ono lepo modro Donavo, ki ji odpira vrata Orijenta". Dunajski Židi so s svojim časopisjem najdoslednejše gladili pot Nemcem k Adriji, in avstrijski Slovani nismo imeli hujšega sovražnika, kot dunajsko židovska časopis. Židovstvo je v svoji pretežni večini za zmago Nemčije in Avstrije v svetovni vojni. Zato je pa Nemčija tudi hvaležna in se vsiljuje kot zaščitnica njih pravic.

Nemci se imenujejo narod gospodarjev, Herrenvolk. Vendar je to velika laž. Neki vodja socialistov je nekoč rekel, da so Nemci "narod lakajev". Vsi ti milijoni izobraženih ljudi se klanjamjo moholju militarizmu in obmejni vladi kaste prepotentnih žlahčičev. Nemec je delaven, vstrajen, je sijajen organizator, pa nekaj manjka. Smisel za politično svobodo mu je povsem tuj. Da bi narod vladal v državi, da bi silno javno mnenje narekovalo smer notranji in zunanjji politiki, tega njegov težki razum ne pojme. Topo spoštuje ima pred naslovi, plemstvom in korporalsko pallico. Ako bi v Angliji, Združenih državah ali drugih demokratskih državah nastopal uradniki ali častniki z isto impertinenco, ki je običajna med nemškimi birokrati, bi izbruhnila revolucija.

Konflikt, ki je delil Evropo v dva tabora, je konflikt politične svobode z autoritativnim absolutizmom, z reakcijomarno avtokracijo. To ni samo borba dveh plemen, ampak borba med načelom politične slobode in omnim politično zasužnostjo. Evo: na tej strani Nemčija generalov in zatiranih narodov, na drugi strani Anglija, angleški parlament, hiša svobodnih angleških občin in na svojo svobodo ponosnih prebivalcev blaženega zelenega otoka. Anglija je dala popolni slobodni ustavni razvoj Kanadi, Avstraliji in južni Afriki, dala je Irinem home rule. Angleški parlament je mater toličnih anglosaksonskih skupščin, osnovanih na načelu demokracije in neomejeno politično svobode. To je konflikt pruske omejenosti in brutalnega zatiranja malih narodov z idejo demokracije.

Moj Bog, kako neznanco žalostno sliko mudijo Bulgari, h katerim je priomal iz dežele, kjer je v veljavi najbolj anohronistična karikatura ustave, iz Meklenburga, prime to blazno-smešne dežele, da pridobi naivne Bolgare za vsememštvu!

Bodisi Nemčija še tako reakcijorna, ni dvojbe, da je silno krepka, da je uprav simbol brutalne sile. In tej Nemčiji smo Slovenci, mi ubogi Slovenci bruno v očesu. Tudi premagana Nemčija bo še vedno močna dovolj, da se vmesava v jugoslovansko zadave.

Se ni tako dolgo, da je nek alkoholični slovenski dekadent v nekem predavanju tabuliral o jugoslovanski ali slovenški republike. Kakor oni samoslovenski Pražan, ki je agitiral med Slovenci za Albanijo, je bil tudi ta možak mnenja, da morejo Slovenci ostati to, kar so.

Tako je menda še mnogo ljudi, ki bi želeli, da bi zavladala med Slovenci največja zmeščjava, da bi bila Slovenija torisce najnevarnejših tujih vplivov, samo da ne bi zavladala vladar jugoslovanske krvi.

Kaka sirota bi bila povsem samostojna Slovenija, ki bi imela svojo zunanjo politiko. Dasi prepričani, da je spas vsakega naroda edino v demokraciji, vendar moramo priznati, da so bile dosedanje slovenske stranke vse drugo, kot sad zrele politične inicijative in dela. In tako skromno je bilo dosegel torisce slovenske stranke. Sedaj si pa predstavljajte, da bi se take stranke morale boriti z težkimi vprašanji zunanje politike. Na severu Nemčija, na jugu Italija bi z vsemi sredstvi delali — tudi z denarjem seveda — da bi bila taka siromašna državica gnezdro prepir, dinastičnih intrig, slepega političnega rovanja, skratka pravi kaos. Žoga bi bili v rokah nam sovražnici vlečljivi. Za Nemčijo v prvi vrsti bi bilo vprašanje lastnega napretka, da prej ko slej uniči tako operativno državo.

Samostojna Slovenija ima predpogoste obstanka edino v okvirju jugoslovanske države, ki bo imela istega vladarja, kakor Hrvatska in vsi Jugoslavji. Same krepke ujedinjena Jugoslavija z domačim dinastijem demokratskega in socialističnega kova bo zapreka vsememštvu.

Veliko je bilo trpljenje Slovencev in vse to trpljenje ima svoj izvir v vsememštvu. Vsa ta težka borba v Korotanu, na severni meji v Slovenskih goricah je bila povzročena po pruski vsemenski kliki, katera se je posluževala Habsburžanov, kot svojega slepega orodja. Avstrija je bila valpet Berlinu in pruskega militarizma. Ta poslednji je hotel zavojevati Carigrad. Malo Azijo in Mezopotamijo, da bi se iznebil socialističnih vojlicev in da bi se obogatel vladajoči razred.

Kliko slovenskih eksistenc, koliko slovenske sreče, dobrote in sreca je padlo kot žrtva v politični borbi proti tujemu osvojevalcu s severa. Slovensko blagostanje je bilo ovirano, na tisoče rojbin je moralno preko morja v tujino s trebuhom za kruhom, da se vrnejo čez kratko časa poobabiljeni in telesno umičeni. Slovenski duševni razvoj je bil oviran, naša politična evolucija onemogočena. Beda, nedvost, obča zaostalost, politična zasužjenost, vse kot posledica nenastinjnih instinktov pruskega vladajočega razreda, reakcijonarne kaste.

Narodi, ki se danes borijo proti nemškemu mogoten, dolgujejo Slovencem veliko zahvalo. Mali in slabii Slovenci so storili svojo dolžnost; slovenski David sicer ni ranil nemškega Goliata, pa bil mu je nadležen in bil mu je v oviro.

Današnja borba pravzaprav ni borba med Germani in Slovani. Današnja Pruska je domovina slovenskih poturjev, renegatov. In nemška Avstrija nič manj. Pravi Germani niso Nemci, ampak Angleži, Holandci in Flami. Angleški imperij s svojimi holandskimi Buri, Belgija s svojimi germanskimi Flamej je v eksistenčnem boju z pruskimi Poluslovenji. Pravi Germani se borijo proti vsememštvu. Pa dočim drugi pred vojno niso spoznali, kje je nevarnost, so Sloveni branili svojo zemljo že mnogo vekov pred brutalnostjo izvoljenega naroda nasilja in krivice in absolutizma.

(Nadaljuje se).

Motorne baterije.

Ivanu Zdešarju, pevovodji pri Sv. Petru v Ljubljani, piše prijatelj, ki se je z motornimi bateriami udeležil bojev na zapadnem bojišču:

Spomladi smo se iz zapadne Flandrie odpeljali v Nemčijo; med vožnjo so nas povsod navdušeno pozdravljali. Dospeli smo v Marienburg na vzhodnem Pruskom, kjer smo ostali stiri dni, ker še ni bila železnica gotova. Od mesta Allenstein naprej so se jele prikazovali sledi sovražnega vpada: mesta in vasi v razvalinah, posebno javna poslopja. Železniška proga in kolodvori podrti in razdejani. Pridni pionirji so v velikem trudom popravili železno cesto, da smo mogli dalje med moštvenimi jezeri in močvirji. Potem smo dospeli na zadnjo prusko postajo, potem pa prestopili sovražno mejo. Prišli smo v prvo rusko mesto Grajevo. Malo čudno se nam je zdelo, ko smo se ozirali naokrog. Preje smo bili vajeni ledatti lepe zidanje stavbe in krasne vrtove, tlakane ceste in lepa polja. Tu pa nizke, umazane koče, oblane z raznimi okraski, po katerih se radi sprečajajo svine. Okolica pusta s sicer širokimi cestami, ki so pa brez temelja, brez kamena, ali betona. Iz njiv je žalostno strelma rjava, pusta ilovnata zemlja. Tu in tam nas je pozdravila kaka nezakopana hrivina. Mestec je bilo popolnoma osamjeno in zapuščeno; oživljali so jo nemški vojaki. S kislimi obrazi smo se odpeljali dalje in z nekim posebnim veseljem smo obirali zanikarno rusko prebivalstvo: razložili topove, jih peljali še 2 stvo. Vlak je vozil v velik gozd, kilometra dalej in jih postavili železno cesto so obdajale visoke, ter pripravili na streln. Potem smo vitezki smreke in bori, res krasna odšli k počitku. Vsi smo nestrpno drevesa — edino bogastvo te po pričakovali prihodnjega jutra — krajine. V pol uri smo dospeli na sovražniku se pač niti sanjalo ni, določeno mesto v gozdu, bilo je kakšni oblaki se zbirajo nad njim. ob 1. uri popoldne. Vlak se je u- Drugo jutro smo zgodaj vstali in stavlji. Pionirji so nam bili že prej potrebno pripravljali. Tu je ostalo pripraviti prostor za skladanje avto- vagonov, topov in vozov. Takoj em baterij in ena naša 42 cm havsimo se lotili dela in bili do večera s prvo skupino gotovi. Protiv velika je bilo popolnoma usmiljeno in zapuščeno; oživljali so jo nemški vojaki. S kislimi obrazi smo se odpeljali dalje in z nekim posebnim veseljem smo obirali zanikarno rusko prebivalstvo: razložili topove, jih peljali še 2 stvo. Vlak je vozil v velik gozd, kilometra dalej in jih postavili železno cesto so obdajale visoke, ter pripravili na streln. Potem smo vitezki smreke in bori, res krasna odšli k počitku. Vsi smo nestrpno drevesa — edino bogastvo te po pričakovali prihodnjega jutra — krajine. V pol uri smo dospeli na sovražniku se pač niti sanjalo ni, določeno mesto v gozdu, bilo je kakšni oblaki se zbirajo nad njim. ob 1. uri popoldne. Vlak se je u- Drugo jutro smo zgodaj vstali in stavlji. Pionirji so nam bili že prej potrebno pripravljali. Tu je ostalo pripraviti prostor za skladanje avto- vagonov, topov in vozov. Takoj em baterij in ena naša 42 cm havsimo se lotili dela in bili do večera s prvo skupino gotovi. Protiv velika je bilo popolnoma usmiljeno in zapuščeno; oživljali so jo nemški vojaki. S kislimi obrazi smo se odpeljali dalje in z nekim posebnim veseljem smo obirali zanikarno rusko prebivalstvo: razložili topove, jih peljali še 2 stvo. Vlak je vozil v velik gozd, kilometra dalej in jih postavili železno cesto so obdajale visoke, ter pripravili na streln. Potem smo vitezki smreke in bori, res krasna odšli k počitku. Vsi smo nestrpno drevesa — edino bogastvo te po pričakovali prihodnjega jutra — krajine. V pol uri smo dospeli na sovražniku se pač niti sanjalo ni, določeno mesto v gozdu, bilo je kakšni oblaki se zbirajo nad njim. ob 1. uri popoldne. Vlak se je u- Drugo jutro smo zgodaj vstali in stavlji. Pionirji so nam bili že prej potrebno pripravljali. Tu je ostalo pripraviti prostor za skladanje avto- vagonov, topov in vozov. Takoj em baterij in ena naša 42 cm havsimo se lotili dela in bili do večera s prvo skupino gotovi. Protiv velika je bilo popolnoma usmiljeno in zapuščeno; oživljali so jo nemški vojaki. S kislimi obrazi smo se odpeljali dalje in z nekim posebnim veseljem smo obirali zanikarno rusko prebivalstvo: razložili topove, jih peljali še 2 stvo. Vlak je vozil v velik gozd, kilometra dalej in jih postavili železno cesto so obdajale visoke, ter pripravili na streln. Potem smo vitezki smreke in bori, res krasna odšli k počitku. Vsi smo nestrpno drevesa — edino bogastvo te po pričakovali prihodnjega jutra — krajine. V pol uri smo dospeli na sovražniku se pač niti sanjalo ni, določeno mesto v gozdu, bilo je kakšni oblaki se zbirajo nad njim. ob 1. uri popoldne. Vlak se je u- Drugo jutro smo zgodaj vstali in stavlji. Pionirji so nam bili že prej potrebno pripravljali. Tu je ostalo pripraviti prostor za skladanje avto- vagonov, topov in vozov. Takoj em baterij in ena naša 42 cm havsimo se lotili dela in bili do večera s prvo skupino gotovi. Protiv velika je bilo popolnoma usmiljeno in zapuščeno; oživljali so jo nemški vojaki. S kislimi obrazi smo se odpeljali dalje in z nekim posebnim veseljem smo obirali zanikarno rusko prebivalstvo: razložili topove, jih peljali še 2 stvo. Vlak je vozil v velik gozd, kilometra dalej in jih postavili železno cesto so obdajale visoke, ter pripravili na streln. Potem smo vitezki smreke in bori, res krasna odšli k počitku. Vsi smo nestrpno drevesa — edino bogastvo te po pričakovali prihodnjega jutra — krajine. V pol uri smo dospeli na sovražniku se pač niti sanjalo ni, določeno mesto v gozdu, bilo je kakšni oblaki se zbirajo nad njim. ob 1. uri popoldne. Vlak se je u- Drugo jutro smo zgodaj vstali in stavlji. Pionirji so nam bili že prej potrebno pripravljali. Tu je ostalo pripraviti prostor za skladanje avto- vagonov, topov in vozov. Takoj em baterij in ena naša 42 cm havsimo se lotili dela in bili do večera s prvo skupino gotovi. Protiv velika je bilo popolnoma usmiljeno in zapuščeno; oživljali so jo nemški vojaki. S kislimi obrazi smo se odpeljali dalje in z nekim posebnim veseljem smo obirali zanikarno rusko prebivalstvo: razložili topove, jih peljali še 2 stvo. Vlak je vozil v velik gozd, kilometra dalej in jih postavili železno cesto so obdajale visoke, ter pripravili na streln. Potem smo vitezki smreke in bori, res krasna odšli k počitku. Vsi smo nestrpno drevesa — edino bogastvo te po pričakovali prihodnjega jutra — krajine. V pol uri smo dospeli na sovražniku se pač niti sanjalo ni, določeno mesto v gozdu, bilo je kakšni oblaki se zbirajo nad njim. ob 1. uri popoldne. Vlak se je u- Drugo jutro smo zgodaj vstali in stavlji. Pionirji so nam bili že prej potrebno pripravljali. Tu je ostalo pripraviti prostor za skladanje avto- vagonov, topov in vozov. Takoj em baterij in ena naša 42 cm havsimo se lotili dela in bili do večera s prvo skupino gotovi. Protiv velika je bilo popolnoma usmiljeno in zapuščeno; oživljali so jo nemški vojaki. S kislimi obrazi smo se odpeljali dalje in z nekim posebnim veseljem smo obirali zanikarno rusko prebivalstvo: razložili topove, jih peljali še 2 stvo. Vlak je vozil v velik gozd, kilometra dalej in jih postavili železno cesto so obdajale visoke, ter pripravili na streln. Potem smo vitezki smreke in bori, res krasna odšli k počitku. Vsi smo nestrpno drevesa — edino bogastvo te po pričakovali prihodnjega jutra — krajine. V pol uri smo dospeli na sovražniku se pač niti sanjalo ni, določeno mesto v gozdu, bilo je kakšni oblaki se zbirajo nad njim. ob 1. uri popoldne. Vlak se je u- Drugo jutro smo zgodaj vstali in stavlji. Pionirji so nam bili že prej potrebno pripravljali. Tu je ostalo pripraviti prostor za skladanje avto- vagonov, topov in vozov. Takoj em baterij in ena naša 42 cm havsimo se lotili dela in bili do večera s prvo skupino gotovi. Protiv velika je bilo popolnoma usmiljeno in zapuščeno; oživljali so jo nemški vojaki. S kislimi obrazi smo se odpeljali dalje in z nekim posebnim veseljem smo obirali zanikarno rusko prebivalstvo: razložili topove, jih peljali še 2 stvo. Vlak je vozil v velik gozd, kilometra dalej in jih postavili železno cesto so obdajale visoke, ter pripravili na streln. Potem smo vitezki smreke in bori, res krasna odšli k počitku. Vsi smo nestrpno drevesa — edino bogastvo te po pričakovali prihodnjega jutra — krajine. V pol uri smo dospeli na sovražniku se pač niti sanjalo ni, določeno mesto v gozdu, bilo je kakšni oblaki se zbirajo nad njim. ob 1. uri popoldne. Vlak se je u- Drugo jutro smo zgodaj vstali in stavlji. Pionirji so nam bili že prej potrebno pripravljali. Tu je ostalo pripraviti prostor za skladanje avto- vagonov, topov in vozov. Takoj em baterij in ena naša 42 cm havsimo se lotili dela in bili do večera s prvo skupino gotovi. Protiv velika je bilo popolnoma usmiljeno in zapuščeno; oživljali so jo nemški vojaki. S kislimi obrazi smo se odpeljali dalje in z nekim posebnim veseljem smo obirali zanikarno rusko prebivalstvo: razložili topove, jih peljali še 2 stvo. Vlak je vozil v velik gozd, kilometra dalej in jih postavili železno cesto so obdajale visoke, ter pripravili na streln. Potem smo vitezki smreke in bori, res krasna odšli k počitku. Vsi smo nestrpno drevesa — edino bogastvo te po pričakovali prihodnjega jutra — krajine. V pol uri smo dospeli na sovražniku se pač niti sanjalo ni, določeno mesto v gozdu, bilo je kakšni oblaki se zbirajo nad njim. ob 1. uri popoldne. Vlak se je u- Drugo jutro smo zgodaj vstali in stavlji. Pionirji so nam bili že prej potrebno pripravljali. Tu je ostalo pripraviti prostor za skladanje avto- vagonov, topov in vozov. Takoj em baterij in ena naša 42 cm havsimo se lotili dela in bili do večera s prvo skupino gotovi. Protiv velika je bilo popolnoma usmiljeno in zapuščeno; oživljali so jo nemški vojaki. S kislimi obrazi smo se odpeljali dalje in z nekim posebnim veseljem smo obirali zanikarno rusko prebivalstvo: razložili topove, jih peljali še 2 stvo. Vlak je vozil v velik gozd, kilometra dalej in jih postavili železno cesto so obdajale visoke, ter pripravili na streln. Potem smo vitezki smreke in bori, res krasna odšli k počitku. Vsi smo nestrpno drevesa — edino

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box. 57, Bradock, Pa.
Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Barberton Ohio.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely Minn.
Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.
Zaupnik: LOUIS COSTELLO, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421-7th St., Calumet, Mich.
PETER ŠPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.
JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.
JOHN VOGRICH, 444-6th St., La Salle, Ill.
JOHN AUSEC, 5427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.
JOSEPH PISHLAR, 308-6th St., Rock Springs, Wyo.
G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, štev. 1, Ely, Minn.
LOUIS CHAMPA, od društva sv. Srca Jezusa, štev. 2, Ely, Minn.
JOHN GRAHEK, st., od društva Slovenec, štev. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljatve, naj se pošljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne boste osmalo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA."

Fran Govekar:

S francosko trikoloro.

(Nadaljevanje).

— Na srečo in svobodo vašega naroda, prečastiti; na čast in blagor vaše domovine, ki je tako lepa in zdrava kakor to rujno vinje! — in izpel je čašo do dna.

Rad se mu je pridružil Wenigar in z njim vsa družba. Bernadotte je temperamentno nadaljeval:

— Od Gradišča do semkaj sem izredno dobre voje. Hvala Bogu, da imamo za seboj izstradano, umazano in zavratno Italijo! Kako krasna izprememb! Jezik, običaji, podnebje, žemlja, narava in kultura, vse je drugače kot v kraljestvu bojavljivih italijanskih sten in uši. Človek je naravnost očaran, ko vidi takuj pokrovček, preprost in gostoljubnost ter čvrstih v prijazno skromnih ljudi. Nikjer nisem videl lepih, postavnejših mladeničev, inteligenčnejših starevcov in ljubezničev. emfyp wemfwyp sih stark, ko v teh krajih. In pa ta dekleta, — streha božja! —

— Jean, no koln! V župnišču smo! — se je šalil Murat.

— Pardon, prečastiti, ampak prijatelj Murat me je prekinil le zaraditega, ker si prilašča pravico, da sme edino on — naš najlepši general! — peti himne lepe mu spolu.

Družba se je zasmajala, Bernadotte pa je dejal:

— Povsod tod sem gledal vzorne obdelana polja, krasne senožeti, dobre ceste, in vozov in konjima ta narod v izobilju. V Italiji smo stradali... namesto vozov smo imeli gare... namesto konj pa osle in meze, da nismo prisli nikam! naprej. Ko pridev v Ljubljano, sporočim vse to našemu nadpoveljniku Napoleonu Bonapartu. Priporočim mu to simpatično deželo prav posebni blagomaklonjenosti, sam pa hočem skrbeti, da se bo vedlo naše vojaštvo do tega naroda z največjo obzirnostjo.

— Ali veš, da nas je sprejela depacijata? — je vprašal Murat.

— Takoj smo postali prijatelji.

— Da pravil mi je o tem gospod Hueber, — je odgovoril Bernadotte. — Zvedel pa sem tudi, da je mnogo občinstva pobegnilo pred nami. Isto sem opazil drugod. Laška duhovščina je pač raztrosila med svoje tovariše povsod grde neresnice o nas, in prav nič se ne čudim, da se nas je tudi kranjska duhovščina bala kakor divjih barbarov. Veseli me, prečastiti, da ste izjema med njimi, ter upam, da je v deželi še več takih mož.

Wenigar se je poklonil in mod-

no jokanje in tuleče javkanje, — ljudske duše. — Da, da, tudi naša načela je: z ljubezniško pridočevati, ne s silo, ker vsi narodi so si bratje, vsi so enakopravni in spremiljali sem ga tudi jaz. Prizora, ki se je odigral pred mojimi očmi, vam ne morem popisati. — Na kolena so popadali, dvignili sklenjene roke ter trepetajo, plakajo in ihle prosili milosti. Bilo je strašno, pretresljivo, pa tudi ostudo. Molče jih je opazoval general Bonaparte nekaj časa, potem pa je dejal: — Svobodni ste. Vrnite se v svojo domovino in pojevte vsakomur, da smo Franci prijatelji vseh narodov in vseh siromakov! — In nato zopet krijevanje, tuljenje, jokanje, objenjanje in poljubljivanje Bonapartovih nog.... ah, bilo je grozno, pa tudi krásno!

Wenigar je trepetalo sreč in v oči so mu stopile solze, ko je poslušal besede lepega generala ter videl resne obraze častnikov planetečih oči in ponosnega obraza.

Tako se je vedla francoska armada v Romagni, kjer se je čulo poprej s sto in sto priznje o nji, da je čreda ostudnih zveri, napolj tigrov, napol opie! — je trpko dostavil nekdo.

Le eno samo besedo je izpregorovil po naglo končani vojni in s svojih kardinalov zapeljanih v zasplojeni papež, ko so ga pripeljali pred Bonaparta, — je pravil Bernadotte. — Bil sem prisoten pri tistem sprejemu in ne pozabim ga nikdar več. Mogočni vladar vesoljne katoliške cerkve in najbogatejše državice sveta je stal pred generalom francoske republike: Pij VI., častitljiv starček, visok in širokopleč, in Bonaparte, majhen in mršav. Premanec in zmagalec! Toda zmagalec je nagnil svoje koleno pred premagancem in vprašal z najmejkjšim glasom: — Sveti oče, čemu je bilo treba vsega tega? — In Pij VI. je odgovoril le e zeno besedico, ki pa je povedala in povrnala vse: — Peccavi — grešil sem!

Ali ste čuli, s kakšnimi sredstvi je duhovščina v Ankoni hujšala proti nam? — je vprašal Murat in se zasmjal. — Sleparija je bila vsaj duhovita! Ko so dsopeli način v to luko, so drle ženske in stareci kriče in jokajo k neki Madoni, ki je pretakala prave sože nad strasno nesrečo, ki je zadelo mesto zaradi našega prihoda. Pomišlite, Mati Božja, čeprav iz lesa, se je jokala zaradi nas! Tudi mi smo jo šli gledati, in — čudež! — resnično, Marija je plakala! Ostrmeli smo in bili pravares v zadregi. Tovariš Mougeau je naložil kip štirim grenadirmenom na ramena ter ga dal prenesti v glavni kvartir. Tam so ga preiskali in našli, da je spretina načine inkvizicije razdaljeno zdravje pameti in človeške svobode ter polni vse poštene in pravicoljubne duhove z ogorčenjem.

Namesto odgovora je župnik Wenigar vstal, vzel iz male knjižice ob steni časopis in začel čitat: — Sam Bog je z našo republiko! — se je na tih petek popoldne šalil general Murat, ko sta mu na poštnem dvorišču Wenigar in Hueber pripovedovala o tamsojih ostrih zimah, rezki in silni burji ter o velikanskih zmetih snega, ki se nagonili včasih prav do prvega nadstropja postojanskih hiš. — Sam Bog je s Franci in Bonapartom. V Italiji so bile vse rečene struge napolj prazne, vodovod povsod plitki, močvirja skoraj suha in tukaj diše že po pomladni.

Na obširnem dvorišču postojanske pošte so trije francoski karabineri s čohali in ščetmi smažili, gladili in čedili svoje konje ter se obenem zabavali s Hueberjevinim dečkom, ki sta tekala vendarle skoraj nelobjljivo. Vojaki, oženjeni možje in očetje, so se radiigrali s petletnim Gvidonom in sestletnim Henrikom, dečka pa sta sijal od same sreče, kadar so jima prijazni Franci nataknili povrhu njunih čepic svoje bleščeče celade z ostromimi rdečimi grebeni ter ju posadili na neosedlanu konjo. Vodili so konja počasi po dvorišču, se smejali in šalili, dečka pa sta klicala vsa blažena: — Papa! Mama! Glejta, glejta!

— Vojna s papeško državo je bila docela nepotrebita, — je dejal Murat. — Zakrivil je ni pa nekog njegov tajnik, kardinal Buse, fanatičen sovražnik francoske republike. Ta kardinal je proti našim dogovorom sklepal vojno z Avstrijo in avstrijski general Colli je prevzel celo povelnjištvo nad semešnimi četami Pija VI.; ta kardinal je hudo nahujskal vse meništvo in fanatiziral vso Romagno proti nam. Tri dni so bili plat zvona, odredili štiridesetdneyne molitve in misijone, lagali o raznih čudežih in nebesnih prikaznih in načuvali najnižje vrste naroda, da so besneli in blaznele. Menih-prosiki s križem v roki so pričenili vodili kmetiške tolpe in vojakse polke proti nam, a ko so zagledali prve francoske grenadirske topov, so takoj pobegnili. Okoli petsto zapeljanih kmetov in vojakov je padlo, zločinek kardinal-general Buse pa je ušel. — Več tisoč jih je bilo ujetih. Mosto smo zaprli na samostanski vrt, častnike, med njimi več stotinov najboljših rimskih obitelj, pa v refektorij. Njihov blazni fanatizem se je izpremenil v obup-

no jokanje in tuleče javkanje, — ljudske duše. — Da, da, tudi naša načela je: z ljubezniško pridočevati, ne s silo, ker vsi narodi so si bratje, vsi so enakopravni in spremiljali sem ga tudi jaz. Prizora, ki se je odigral pred mojimi očmi, vam ne morem popisati. — Na kolena so popadali, dvignili sklenjene roke ter trepetajo, plakajo in ihle prosili milosti. Bilo je strašno, pretresljivo, pa tudi ostudo. Molče jih je opazoval general Bonaparte nekaj časa, potem pa je dejal: — Svobodni ste. Vrnite se v svojo domovino in pojevte vsakomur, da smo Franci prijatelji vseh narodov in vseh siromakov! — In nato zopet krijevanje, tuljenje, jokanje, objenjanje in poljubljivanje Bonapartovih nog.... ah, bilo je grozno, pa tudi krásno!

— Pusti me vendar, sitnež! —

— sje togotila druga, ga rahlo sunila v ramo, a se hitro vrnila zoper k vodnjaku po potonka zrdečih lic in blestečih oči, ki so izdajale vse prej vo sovrašto.

— Evo, tudi mojim fantom in vašim dekletom se bude pomlad na čuvstva! — se je smejal Murat in mučilkeje poginil k vodnjaku.

— Poznajo se jedva šest dni, pa že počno neumnosti! — se je dobroščeno jezik župnik.

— Božič Eros je začel pesti zlate pajčevine med Franci in Meadow Lands, Pa.: Georg Schultz Monessen, Pa.: Math. Kikelj.

Meadow Lands, Pa.: John Koklich.

John Koklich, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanc.

Marianna, Pa.: E. Gottlicher.

Grafton, Wis.: John Stampf.

Kenosha, Wis.: Aleksander Pezler.

Milwaukee, Wis.: Josip Tratnik in Frank Mich.

Sheboygan, Wis.: Frank Sepich in Hermon Svetlin.

West Allis, Wis.: Frank Skoč in Louis Landač.

Rock Springs, Wyo.: A. Justin, Val.

Stalich in Valentín Marclina.

Kenosha, Wyo.: Josip Matich.

Canonsburg, Pa.: John Koklich. Braddock, Pa.: Frank Seme in Joseph Mar.

Darragh, Pa.: Dragutin Slavik.

Dunlo, Pa. in okolici: Josip Suhor.

Export, Pa. in okolici: John Prostor.

Forest City, Pa.: Karl Zalar in Fr.

Leban.

Farell, Pa.: Anton Valentinič.

Greensburg, Pa. in okolici: Joseph Novak.

Irlia, Pa. in okolici: Frank Demar.

Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanc.

Kosciusko, Pa.: John Kocich.

Kosciusko, Pa.: John Kocich.</

Misli o vojni.

Kajti ti, moje ljudstvo, si pravi cesar, pravi gospod v deželi, tvoja volja je smerenska in bolj posavnata kot volja "cesarja", ki se sklicuje na božjo pravico. Tvoja volja, moj narod, je edini pravir tvoje moči. Tudi če trpiš v okovih, še si zasujen, bo nazadnje vendarne zmaga pravica, prišel bo dan svobode, nastopila bo nova doba...

Te besede je zapisal nekoč slavni nemški pesnik Henrik Heine in na te besede naj bi se sklicevali v sedanjem času vsi. Če bi se vsako ljudstvo vedno in prav ob vsaki priliki smatralo za ono, kar je, če bi si bilo sveto svoje moči, bi ne bilo te strašne vojne in njenih grozot. Noben narod ni želel vojne, vsi se jo bранijo na vse načine, slednjič ko pride trenutek, da je treba iti, pa vsi gredo. Odkud ta nemoč, od kuda ta slapa vladost? Saj je vendar narod vladar, saj je vendar narod gospodar svoje zemlje in ne oni, ki ji vlada. Oni, ki je postavljeni za vladarja, ima nalogo skrbeti za dobrorib naroda, če si nadeva naslov očeta, mora po očetovskim skrbem zajti.

Pri sedanji vojni so udeleženi skoraj vsi evropski narodi: Nemci, Francozi, Angleži, Rusi, Slovani v avstro-ogrski monarhiji, Madžari, Srbi, Bolgari, Črniogorci, Italijani in Turki.

Napisal ga je vojaški duhovnik, ki je odšel v ponedeljek, dne 12. oktobra lanskega leta, tistdan po oprostitvi Przemysla, iz trdnjave, da bi blagoslovil padle "junake". Bojno polje je popisal tako-le:

— Bilo je strašno! Na mestu, kjer so poizkušali Rusi vdreti, je ležalo na zelo majhnem prostoru 500 milijev drug čez drugega. Tako so pred neko zavoro pokrivali zemljo, da zemljo ni bilo mogoče videti. Pri neki odprtini sta se nahajali dve stopnici. V ta dozdevno mrtve prostor je pribrežalo več stotin nesrečnikov, da se umaknejo strašnemu frontalnemu ognju naših strojnih pušč. Revezji niso vedeli, da se s tem izpostavijo drugemu ognju strojnih pušč. V sekundi so bili stopnice pokriti z umirajočimi človeškimi telesi. Bil je to panoptik, da si ga človeška domiljija ne more predstavljati strašnješega. Tam je ležal eden na hrbtu z zakrivljeno roko čez se, kakor da drži še puško, pripravljeno za strelo. Neki drugi je sklezel ravno na neko višino, ko ga je zadel strel in ga je življenje zapustilo prav tako kot je piezel na visoko. Treba je bilo pristopiti prav k njemu in ga potipati, da se je človek prepričal, da je res mrtev. Neki vojak je ležal mrtve brez glave in rok, neki drugi se je smehnil z razbito črepenjno, v kateri ni bilo nič možgan; na ušesih je pa držal telefonsko pripravo. Ljudje, katere je omotila luž žarometov in ki so položili roke na oči, so obležali mrtvi v takih pozicijah. Večina je ležala na hrbtih, krog njih pa puške, nahrabniki, vreče za kruh, jedilne sklede; tla pa so bila tlakovana z naboji. Nekemu ruskemu nadporočniku se je posrečilo, da se je v peklenškem ognju priplazil do naših strelških jarkov. Nešteto streljivo mu je dobesedno preluknalo telo. Pokopali so ga naši v posebnem grobu, kot junaka med junaki. Na neki krompirjevi njivi so ležali celo bataljoni milijev. Hoteli so jih ravno zakopati, videti so bile krog njih majhne luknje in lopat. Tu je ležal mož, ki se je bil dvignil, da bi hitel naprej, tam eden z napel začutiu evibakom med ustnicami. Naenkrat sem zaledal, kako je eden izmed teh groznih milijev premikal prste na roki. Bil je eden izmed težko ranjenih. Dva dni in dve noči je ležal v nezavesti. Ko smo ga dvignili, je poljubil duhovniku roko, in odpeljali smo ga v bolnišnico. V nedeljo po oprostitvi Przemysla se je vršila po vseh cerkvah v mestu zahvalna služba božja.

Sedaj se je nenadoma vse izpremenilo. Vsega spoštovanja, občudovanja in slave so deležni oni možje, ki unišijo kolikormogoče veliko ljudi, ki znajo izdelovati najboljše načrte za ubijanje, ki znajo vzdržati ubogu ženske in otroke s samim črnim ovsenjanjem mesece in mesecu pri življenju. Slaven je oni, ki si izmislili načrt, po katerem se da z eim samim pritiškom na električni gumb uničiti veliko mesto, razdeliti dragocene stavbe, umoriti na stotine in stotine mož, ki imajo doma stradajoče žene in otroke.

Tak človek je slaven, iz vseh hiš mu plapajo na čast zastave, njegova slika je po vseh časopisih, ljudje se mu klanjajo in ga občujejo.

Klanjajo se zločine, morilca občujejo. Kdaj se bodo spamevali, Bog ve, če bodo prišli kdaj do prepicanja, da je vojak morilce, da je oni, ki ga vodi in mu zapoveduje, dvakratni morilce?

Star planet zopet razkrit.

Pariz, Francija, 19. oktobra.

V nekem dopisu na Akademijo znanosti pravi profesor Bigoudan, da so raziskavanja profesorjev Blondel in Fabry v Marselleskih dokazala, da ni komet, katerega je baje razkril profesor Sola v Barceloni (na Španskem), noben nov komet, temveč "93 Ambrosi", katerega se je že pogrešalo 36 let.

Torpediranje polagalca min.

London, Anglija, 19. oktobra.

V nekem poročilu iz Kodanja se glasi, da je bil neki nemški polagalci min torpediran od nekega angleškega podmorskoga čolna ob Langeland Belt.

V poročilih iz skandinavskih dežel se glasi, da so bili včeraj potopljeni v Iztočnem morju štirje angleškega podmorskoga čolna ob Langeland Belt.

Italijanski duhovni so blagoslovili orožje italijanskih vojakov, avstrijski duhovni so blagoslovili orožje avstrijskih vojakov. Ljudje so sli v boj in blagoslov božji jih je spremljal.

Izpred izjemnega sodišča v Ljubljani.**Mladi ropar.**

Loren Sleme leta 1899. v Građen rojen, pristojen v Cerkle, je dasi tako mlad že popularna pokvarjen, silovit in tujem inmetj nevaren fant. Ze v času šolskega obiska se je izkazal kot nepošolj hudobne posebne vrste in bil vkljub svoji mladosti že trikrat sodniško kaznovan. Ni čuda, da ga imenujejo ljudje najhudočnejšega fanta cele fare.

Vsi oni, ki se sklicujejo v sedanjem vojni na poštenost, so pajvečji sleparji in lumi, vsi oni, ki se bojujejo v imenu svete vere, so bogokletne, vsi oni, ki odobravajo to strašno klanjje, so sodelovali pri zločinu, kakorških še nini videl svet.

Kašna sladkost je v vojni, kako prijetno je umirati za domovino, naj svedoči sledič odstavek.

Napisal ga je vojaški duhovnik, ki je odšel v ponedeljek, dne 12. oktobra lanskega leta, tistdan po oprostitvi Przemysla, iz trdnjave, da bi blagoslovil padle "junake". Bojno polje je popisal tako-le:

— Bilo je strašno! Na mestu, kjer so poizkušali Rusi vdreti, je ležalo na zelo majhnem prostoru 500 milijev drug čez drugega. Tako so pred neko zavoro pokrivali zemljo, da zemljo ni bilo mogoče videti. Pri neki odprtini sta se nahajali dve stopnici. V ta dozdevno mrtve prostor je pribrežalo več stotin nesrečnikov, da se umaknejo strašnemu frontalnemu ognju naših strojnih pušč. Revezji niso vedeli, da se s tem izpostavijo drugemu ognju strojnih pušč. V sekundi so bili stopnice pokriti z umirajočimi človeškimi telesi. Bil je to panoptik, da si ga človeška domiljija ne more predstavljati strašnješega. Tam je ležal eden na hrbtu z zakrivljeno roko čez se, kakor da drži še puško, pripravljeno za strelo. Neki drugi je sklezel ravno na neko višino, ko ga je zadel strel in ga je življenje zapustilo prav tako kot je piezel na visoko. Treba je bilo pristopiti prav k njemu in ga potipati, da se je človek prepričal, da je res mrtev. Neki vojak je ležal mrtve brez glave in rok, neki drugi se je smehnil z razbito črepenjno, v kateri ni bilo nič možgan; na ušesih je pa držal telefonko pripravo, kajti na Selu pri Iham je delaven Viktorju Gote vzel 10 K gotovine, in nekaj oblike, 4 prstenje, nož, škarje in ruto v vrednosti 60 K. Tatina na škodo posestnikove žene Lucije Logar in sicer 200 K v gotovini in 5 K vredno uro na škodo Franecta Logar se ni moglo dokazati. Za kazeno je prejel Oltre 6 let težke ječe.

Nevaren uzmovič.

Jožef Hlra, leta 1858 v Podgori rojen, pristojen v Dol, delavec brez stalnega bivališča, je delomrinski in tujem inmetj nevaren človek. Nič manj kakor 33-krat je bil sodno predkazovan, med tem, v kolikor se je dolgo dognati, 14-krat zaradi tatvine. Oltre je bil že leta 1903 pred ljubljanskim sodiščem zaradi tatvine iz navade obsojen na 5 let težke ječe. A to ga ni poboljšalo, kajti komaj da je zadobil prostost, se je zopet lotil tujega imetja, vsled česar je bil leta 1909 pri tukajnjem delnem sodišču na 13 mesecov težke ječe obsojen. Zadnjo kazeno zaradi kraje 16 tednov zapora je prestal pri okrajnem sodišču v Kranju dne 31. majnika t. l. A komaj nekaj tednov po prestani kazni lotil se je zopet tujega imetja, kajti na Selu pri Iham je delaven Viktorju Gote vzel 10 K gotovine, in nekaj oblike, 4 prstenje, nož, škarje in ruto v vrednosti 60 K. Tatina na škodo posestnikove žene Lucije Logar in sicer 200 K v gotovini in 5 K vredno uro na škodo Franecta Logar se ni moglo dokazati. Za kazeno je prejel Oltre 6 let težke ječe.

Maznanilo.

Rojakom v Lorain, Ohio, in okolici naznajamo, da jih bo obiskal naš zastopnik.

JOHN KUMŠE,
ki je pooblaščen pobirati narodino za list Glas Naroda.

S spoštovanjem
Upravnštvo Glas Naroda.

Maznanilo.

Cenjenim maročnikom v Pensylvaniji sporočamo, da jih bo v kratkom obiskal naš potovalec za stopniki

Upravnštvo Glas Naroda.

Maznanilo.

"Gazzetta del Popolo" poroča: Trgovinski minister je odklonil dovoljenje, da bi zopet otvorili poročilo, kajti na Selu pri Iham je delaven Viktorju Gote vzel 10 K gotovine, in nekaj oblike, 4 prstenje, nož, škarje in ruto v vrednosti 60 K. Tatina na škodo posestnikove žene Lucije Logar in sicer 200 K v gotovini in 5 K vredno uro na škodo Franecta Logar se ni moglo dokazati. Za kazeno je prejel Oltre 6 let težke ječe.

Rimska borza ostane zaprta.

"Gazzetta del Popolo" poroča: Trgovinski minister je odklonil dovoljenje, da bi zopet otvorili poročilo, kajti na Selu pri Iham je delaven Viktorju Gote vzel 10 K gotovine, in nekaj oblike, 4 prstenje, nož, škarje in ruto v vrednosti 60 K. Tatina na škodo posestnikove žene Lucije Logar in sicer 200 K v gotovini in 5 K vredno uro na škodo Franecta Logar se ni moglo dokazati. Za kazeno je prejel Oltre 6 let težke ječe.

Ruska vlada zahteva neomejen kredit.

Iz Kodanja na Danskem poročajo: Ruski finančni minister se je izrazil, da mora vlada zahtevati neomejen kredit za narodno obnovitev. Naenkrat sem zaledal, kako je eden izmed teh groznih milijev premikal prste na roki. Bil je eden izmed težko ranjenih. Dva dni in dve noči je ležal v nezavesti. Ko smo ga dvignili, je poljubil duhovniku roko, in odpeljali smo ga v bolnišnico.

Bojna crta ob Soci.

Kdor motri ono črno, ki branlevi breg Soče, dobi vtis, kakor bi se bil Bog ob njenem ustvarjenju izpremenil v častnika avstrijskega genijskega zborja in vse pre-skrel, da olajša nalogu brambe v isti meri, kakor na strašen način oteži napadalo delo. Že talna formacija pogorja, smer njezinih črt, razsežen sistem naravnih utrd, varava skalovja, njegovi razdrapanost, njegovi pomoli in globeli, končno grozeča bližina deroče in globoke reke, — vse to je kakor se zdi, ustvarila zavestna volja v to svrhu, da vsakomur zabriani prehod.

Ravno tako popolna kakor naravne ovire so tudi umetna utrdbena dela, ki jih je zgradila človeška ruka. Avstrije uživajo sloves, da so mojstri v gradnji takih utrd, in v tem slučaju so sami sebe prekosili. Strelski jarki, ki so bili v dolgih mesecih vojnega pripravljanja zgrajeni z vso skrbnostjo, predstavljajo najpopolnejše in najmodernejše, kar si je mogla dosegli izmisli vojna tehnika. Zgrajeni so trpežno, skrivali so zavarovan, mehanizem je genialno zamišljen. Avstrije so proti nam uporabili vse iznajdbe ludobnega duha in še

MR. FRANK MEEH
kateri je opravičen pobirati narodino za list "Glas Naroda" in izdajati pravoveljavna potrdila. Rojkom ga toplo priporočamo.
Upravnštvo Glas Naroda.

nekaj več: najuprivednejše zvije in najzrafiniranejše slepila.

Če se ima te težave pred očmi, se pojmi, kakšne naloge mora izpolnovati naša vojska. Če bi se hotela naša akcija presojati nedovisno od ovir, bi to spominjalo na satiro znanega francoskega pisatelja, ki opisuje miroljubnega srečnega meščana, ki sedi na udobnem naslončku in verando svoje vile na rivieri, sreba kavo in ob čitanju vojnini poročila nevoljne vsklikne: — Kaj naj storimo? Nobenega napredka!

Za kratek čas.**Pred sodnijo.**

Sodnik: — V imenu njegovega veličanstva... vi ste torej oproščeni.

Obtožence: — Pa jaz sem bil pet mesecov v preiskovalnem zaporništvu.

Sodnik: Ne morem pomagati.

Obtožence: Prosim... ker sem bil pet mesecov po nedolžnem zaporništvu.

(19-21-10)

dobrega moža v starosti od 30 do 40 let, ki se razume v gospodarstvu in pri konjih. Zeči mora tudi nekaj angleških jezik. Glede plače so domnevi ustveno ali pisno.

Mrs. A. F. Goranz, R. F. D. 3, Mount Kisco, N. Y. (19-23-10)

Vodnik sreča.

Zdravniška knjiga, kako se bitro dana ozdraviti vseh bolezni, posebno spolni.

Vsakemu zastonju.

J. F. Dolenc, Box 819 Milwaukee, Wis.

ISČEME 8 zanesljivih zastopnikov, delo je stalno, plača povoljna. Že od početka izven Pensylvanije živeči se ne sprejemajo. Prednost imata obo spolni. Dr. Richterjev PAIN-EXPELLER za revmatične bolezni, okreplost in negativnost skelepo in mišic.

Pristni prihaja v zavodu, kot je naslikan tukaj. Odklonite vse zavode, ki niso zapovedani z Anchor starosten znamenem —

25 in 50 centov v lekarnah ali na ravnost od

F. AD. RICHTER & CO. 74-80 Washington St. New York, N. Y.

Čudovita zdravljenja.

Cenjenim maročnikom v Pensylvaniji sporočamo, da jih bo v kratkom obiskal naš potovalec za stopniki.

Dr. L. E. SIEGELSTEIN, 308 Permanent Blg., 746 Euclid Avenue, Cleveland, Ohio.

Maznanilo.

Rojakom v državah Illinois in Wisconsin naznajamo, da jih bo obiskal naš zastopnik.

Upravnštvo Glas Naroda.</p

Marija Grubbe

Spisal J. P. JAKOBSEN.

Za Glas Naroda prevel G. P.

28

(Nadaljevanje)

On bo to gotovo storil, kaj ti nihče ne more brez velikega sočutja gledati stališče, katero se mi je naložilo, ki je neznošno in o katerem smatram za pravično, da se ga iznebim.

Šele zadnjie sem šla navzdol v sadovnjak in ko sem se vrnila, so bila vrata moje spalne sobe od znotraj zaprta in ko sem vpravšala, kaj naj pomeni ta dovitip, se mi je odgovorilo, da je bila Karen, ki hoče imeti to in sosedno sobo zase. Moja posteljo se je pa spravilo v sobo, ki leži proti zapadu in v kateri je mrzlo kot v cerkvi. To je smrata, katero se je naprtilo name. Ostani v božjem varstvu ter mi sporoči te dobre novice.

Tvoja vedno zvesta sestra,

Marija Grubbe.

Na gradu Ageershus, dne 2. decembra 1666.

Visokorodni gospoj. Animariji Grubbe, soprogi Sti Hoeg, sodniku na Laaland, moji ljubljeni sestri, prijazno v roke.

Ulrik Frederik je bil z razmerami na gradu skoraj prav tako nezadovoljen kot Marija Grubbe sama.

Pri svojih izgredilih je bil nujan boljšega. Bili so le slabotni pivski tovarisi, ubogi, navadni častniki tam v Norveški in njih vlačuge, katerih človek ni mogel za dolgo časa videti. Karen Viol je bila edina, ki ni obstajala iz same surovosti in neokretnosti, a celo njej bi bil dal rajše danes kot jutri slovo.

Bilo je iz srda radi odklonjenja Marije, da si je poiskal to družbo. Nekaj časa, a ne dolgo, ga je razveseljevala. Ko pa mu je vse pričelo postajati pusto ter je tudi občutil nekak pričetek kesa na svojim postopanjem, je čutil potrebo prepričati samega sebe, da je zaslužilo vse njegovo obnašanje le v to, da napoti Marijo, da bi obhalovala svoje postopanje ter se skesanov vrnila k njemu.

Ker se mu pa ni zdelo, da bi se hotela pričeti ona kesati, je hujše prijel, v upanju, da bo zlomil njen odpor tem, da ji bo napravil življenje takoj gremko kot mogoče.

Da ga ona več ne ljubi, to ni veroval. Bil je prepričan, da hrepni v svojem sreu po njem, da ga hoče objeti v svoje naročje, da pa se hoče maščevati radi njegovega izdajstva. Da se je hotela maščevati, se mu je dopadol, a stvar se je preveč zavlekla ter mu je postala v tej zapuščeni Norveški nekoliko dolgočasna.

Klub vsemu temu pa si ni bil na jasnum, če bi ne bilo boljše, da je pustil Karen Viol v Kodanju. Ulrik Frederik ni mogel nadalje izhajati z njo, dočim je bila na drugi strani ljubosumnost njegova zaveznika. Da pa je bila Marija Grubbe v resnici ljubosumna na Karen, o tem je bil Ulrik Frederik trdno prepričan.

Marija pa se mu kljub temu ni približala in Ulrik je pričel dvomiti, če se mu sploh kedaj in njegova ljubezen je rasla z njegovim dvonom.

V obojestransko razmerje je torej prišlo nekaj napetosti in razburjenja igre ali lova.

Ves razvijen in poln dvomov je zadajal Mariji eno krivico za drugo ter pazil napeto na najmanje znamenje, da je pognal divjačino na pravo sled. Divjačine pa ni bilo.

Da, — končno vendar.

Konečno se je zgordilo nekaj in on je bil prepričan, da je bilo to dotedno znamenje, ravno ono znamenje, katero je pričakoval. Marija Grubbe je nenreč nekega dne, na katerega ji je prizadela Karen občutno razčlanjenje, šla v sobo, v kateri je Karen rayno spola svoje opoldansko spanje. V roki je imela bič ter je prestrašeni vlačnici zadala par udarev, nakar se je mirno vrnila v svojo proti zapadu ležečo sobo in sicer vspričila služabništva, katerega je bilo privabilno vseled krikov Karen Viol.

Ulrik Frederik je bil dol v mestu, ko se je zgordilo to. Karen je takoj odpolnila na njega sla, a on se ni nikakor žuril, da bi prišel. Sele popoldne je slišala čakajoča Karen udarec kopitov njegovega konja.

Tekla je k njemu, a on jo je potisnil na stran ter šel naravnost k Mariji Grubbe.

Vrata so bila le priprita — ter nje gotovo ni bilo notri.

Potaknil je glavo skozi vrata ter mislil, da bo našel sobo prazno. Mesto tega pa jo je našel tam. Sedela je pri oknu ter spala. Potaknil je glavo skozi, zelo previdno in boječe, kajti ni bil več popolnoma trezen.

Luč septembarskega solnca je padala v sobo ter dvignila tamšnje blede barve v blesk in svetlbo. Vse je bilo blesteče svetlo. Na glavo Marije Grubbe pa je svila luč ter poljubljala belo čelo.

Ona je spala, sedela na stolu ter spala in imela roki sklenjeni v naročju.

Po presti se je priplazil Ulrik Frederik k Mariji in vsa gloria je izginila, ko se je postavil med njo in vrata.

Natančno jo je opazoval.

Bila je bolj bleda kot ponavadi. Izgledala je dobro, ko je tako slonela z glavo, nagnjeno nazaj ter napol odprtimi ustnicami. Lahko je opazil, kako so utripale žile na vratu, ravno pod majhnim materinskim znamenjem. Sledil je močnemu krogu njenih ramen prav dol do nezne roke. Ta ženska je bila njegova.

Njegove oči so dobole moker izraz, dočim je čutil v sreu lahko vzbujeno, mesko sočutje pijanega človeka.

Tedaj se je vzbudila Marija Grubbe.

— Vi! — je skoro ječaje vskliknila, vstala s stola, ki je padel nazaj. —

— Marija! — je rekel Ulrik Frederik, tako srčno kot mu je bilo mogoče.

— Kaj hočete? — Ali se hočete pritožiti radi udarev, katere je dobila vaša priležnica?

— Ne, ne, Marija, bodiva prijatelja, dobra prijatelja!

— Vi ste pijani, — je rekla ona na kratko ter se obrnila proč.

— Da, Marija, iz ljubezni do tebe sem pisan, sem pisan tvoje lepote, moje srčno ljubljeno dete.

— Da, tako ste pijani, da vas je zmotil vaš obraz ter ste me smatrali za drugo.

— Marija, Marija, ne bodite vendar tako ljubosumna!

Ona je napravila poročljivo krenjno ter se obrnila stran.

— Da, Marija! Bila si ljubosumna ter si se sama izdala, ko si vzešla bič v roke... Pa naj gre vsa ta umazana družba k vragu... Nikar se ne igraj še nadalje neizprosno proti meni, ki sem igral nemestno igro proti tebi s tem zapravljanjem in prikritim zakonolomstvom. Saj si sami s tem vprizarjam peklenko življenje. Vse, kar hočeš imeti, bo tvoje, vse ti bo na razpolago in imela boš svilo in demante in zlato.

Hotel ji je položiti svojo roko krog njenega telesa, a ona ga je prijela za sklep ter ga držala daleč od sebe.

— Ulrik Frederik, — je rekla, — hočem ti nekaj povedati... Ce hočeš svojo ljubezen obleči v baržun ter ji postaviti na glavo cesarsko krono, okičeno s samimi demanti, — jaz bi jo vrgla od sebe kot gnoj in blato, ker jo smatram za manj vredno kot prah, katerega tlačim s svojimi nogami. Ni je kapljice krvi v meni, ki bi bila tebi dobra, nobenega vlakna v mojem srcu, ki bi te ne odganjal.... Ni ga kota v moji duši, kjer bi se te ne imenovalo s pravim imenom. — Razumi me dobro. Ce bi bilo treba rešiti tvoje telo smrtne bolezni ali rešiti dušo iz pekla s tem, da te rešim, bi tega ne hotela storiti.

— Da, ti bi storila tako, ženska, zato ne govorji tako!

— Ne in ne in zopet ne!

— Potem ven s teboj, proč izpred mojih oči, v imenu pekla!

Bil je bled kot zid ter se je tresel po celiem životu. Glas je bil spačen ter čisto izpremenjen. Pri tem je mahal z rukama po zraku kot zbesneli.

— Ne pridi mi še enkrat na pot! Ne pridi mi še enkrat na pot,

ali ti pa razsečem glavo, da mi bo od twoje krvi migljalo pred očmi!

— Ven iz norveške dežele in kraljestva in ogenj pekla naj bo tvoj spremljevalec! Ven.....

Marija se je nekaj časa prestrašeno ozirala vanj, nato pa je pohitela iz sobe in gradu.

(Nadaljuje se).

Imam v zalogi prave importirane

LUBASOVE ★ HARMONIKE
kakor tudi KOVČEKKE

iz Slovenjega Grada, Štajersko.

Posredujem tudi pri prodaji in nakupu starih že rabljenih harmonik.
Prodajam tudi orgljice, okarne, dromlje itd.

Alois Skulj,

P. O. Box 1402 New York City, N. Y.

MODERNO UREJENA TISKARNA GLAS NARODA

VSAKOVRSTNE TISKOVINE
IZVRŠUJE PO NIZKIH
CENAH.

• • DELO OKUSNO. • •

IZVRŠUJE PREVODE V
DRUGE JEZIKE.

UNIJSKO ORGANIZIRANA.

POSEBNOST SO:

DRUŠTVENA PRAVILA,
OKROŽNICE — PAMFLETI,
CENIKI I T. D.

VSA NAROČILA POŠLJITE NA:

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 Cortlandt St., New York, N.Y.

Kaj pravijo pisatelji, učenjaki in državniki o knjigi Berta pl. Sutner

Doli z orožjem!

Lev Nikolajevič Tolstoj je pisal: Knjige sem v velikim učinkom prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga me vpliva na človeka in obseg nebroj lepot misli...

Friderik pl. Bodenstedt: Odkar je umrl madams Stael in milo na svetu tako slavne pisateljice kot je Sutnerjeva.

Prof. dr. A. Dodel: Doll z orožjem je pravo ogledalo sedanjega časa. Ko človek predči to knjigo, mora nehotno pomisliti, da se bližajo človeštvo bojig čas. Kratkomalo: zelo dobra knjiga.

Dr. Lud. Jakobovski: Ta knjiga bi človeku najraje požljubila. Vno sreča me je pretreslo, ko sem jo prebral.

Štajerski pisatelj Peter Rosegger piše: Sedel sem v nekem sodu pri Kriegslach in sem bral knjigo z naslovom "Doli z orožjem". Prebral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko recem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju. Ko sem jo prebral, sem značel, da bi se prestavil knjigo v vse kulturne jedlike, da bi jo imela vsaka knjigarna, da bi je tudi v šolah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družbe, ki bi razširjala te knjige?

Hearik Hart: — To je najbolj očarljiva knjiga, kar sem nihkdaj bral...

C. Neumann Hofer: — To je najboljša knjiga, kar se jih sploh nujde, ki se borilo za svetovni mir...

Hans Land (na shodu, katerega je imel leta 1890 v Berlinu): Ne boste slavili knjige, samo imenovati jo bom. Vaskemu jo bom posudil. Naj bi tudi ta knjiga našla svoje apostole, ki bi illi knjige krizmetv in učil vse narode....

Finančni minister Dunajevski je rekel v nekem svojem govoru v poslanskem zboru: Šaj je bila pred kriktim v poseben knjigi opisana ne pretrpisljiv način vojne. Knjige ni napisal noben vojak, strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta ženska Berta pl. Sutnerjeva. Prosim Vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikak vod načudoval za vojno, če bo prebral to knjigo.

CENA 60 CENTOV.

Merečko je pri:

Slovenic Publishing Co.,

82 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA" JE EDINI SLOVENSKI DNEVNICK V ZDRAUŽENIH DRŽAVAH. — NAROČITE SE NANJ!

HANNAH.

Cenjenim narodnikom v Utah, Colorado in New Mexico sporodamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovni zastopnik,

Mr. OTO PEZDIR,

ki je pooblaščen pobirati narodni in izdajati tosadevna potrdila.

Upravnštvo "Glas Naroda".

Prosti nasvet in informacije priseljencem,

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—